

opposition, søgt at skaffe sig flertal for indgriben på områder, som formelt set er tillagt regeringen som dennes administrative kompetence. Fra folketingsåret 1980-81 kan f.eks. henvises til beslutningsforslaget om bevarelse af Sankt Lucas Stiftelsens og Diakonissestiftelsens hospitaler (et beslutningsforslag, der blev vedtaget). Det var et område, hvor kompetencen til sygehusplanlægning var henlagt til indenrigsministeren.

Der kan også henvises til beslutningsforslaget om indførelse af latinprøver for niende klassetrin i ungdomsskolen, om fri adgang til deltidsbeskæftigelse, om et øget tilskud til Nordsjællands Gymnasium, ligesom der i øvrigt kan henvises til et beslutningsforslag fra folketingsåret 1979-1980 fremsat af den nuværende statsminister, den nuværende finansminister og den nuværende justitsminister om lønstop m.v., inklusive den offentlige sektor.

På denne baggrund må flertallet fastholde Folketingets kompetence. Det er fastslået parlamentarisk praksis i kraft af de sidste 87 års forfatningsudvikling, at bortset fra enkelte i grundloven veldefinerede regeringsprærogativer (som f.eks. retten til udskrivning af folketingsvalg), så er der »ingen over og ingen ved siden af Folketinget«. Folketinget har i kraft heraf en uantastelig ret til at give sin mening til kende som i beretningen af 17. juni 1988 fra Det Politisk-Økonomiske Udvalg med en selvfølgelig forventning om, at regeringen retter sig efter folketingsflertallet.

Det følger heraf, at flertallet ikke kan tilslutte sig statsministerens holdning til Folketingets beslutninger, således som denne holdning fremgår af statsministerens svar til udvalget af 29. juni 1988. (Optrykt som bilag til denne beretning).

Et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) finder grund til at understrege, at regeringen ikke er retligt forpligtet til at følge de tilkendegivelser, som et folketingsudvalg fremkommer med i beretninger m.v. inden for områder, der vedrører regeringens generelle til-

rettelæggelse af administrationen. Med hensyn til regeringens parlamentariske forpligtelse finder mindretallet grund til at pege på, at statsministerens udtalelser den 1. december 1983 (Folketingstidende 1983-84, forhandlingerne sp. 2666) særligt tog sigte på spørgsmålet om Danmarks udenrigspolitiske forhold.

Mindretallet finder det betænkeligt, at et flertal i et folketingsudvalg gennem en beretning forsøger at gribe ind i regeringens og dermed også den enkelte ministers ansvar for tilrettelæggelsen af den mest hensigtsmæssige og økonomiske administration. Det er i den statsretlige litteratur almindeligt antaget, at bevillingerne på finansloven er en bemyndigelse til at oppebære visse indtægter eller afholde visse udgifter, og at bevillingerne som følge heraf skaber en ret for administrationen til at handle inden for de angivne grænser, men ikke nogen pligt til fuldt ud at benytte bevillingerne. Derimod kan der af lovgivningen, herunder finansloven, følge visse nærmere angivne pligter, der pålægger den udøvende magt at gennemføre visse foranstaltninger på en nærmere angiven måde og afholde de dermed forbundne udgifter. Generelle besparelsesinitiativer af den af regeringen foreslåede art er da også gennemført gentagne gange i forskellige varianter gennem årene, uden at det har givet anledning til initiativer i Folketinget.

Statsministeren har over for udvalget tilkendegivet, at selv om regeringen ikke retligt er bundet til at efterleve en vedtagen folketingsbeslutning, er det dog sådan, at regeringen generelt i videst muligt omfang vil søge at efterleve en vedtagen folketingsbeslutning. Regeringen vil tilstræbe at handle med skyldig hensyntagen til en vedtagen folketingsbeslutning. Det må dog under alle omstændigheder være op til Folketinget at vurdere, om regeringen har fulgt de råd, der kommer til udtryk i en vedtagen folketingsbeslutning. Hvis dette ikke er tilfældet og Folketinget af den grund ikke længere har tillid til regeringen, kan Folketinget eventuelt drage den parlamentariske konsekvens. I praksis vil det sige, at Folketinget i en sådan situation kan stille en mistillidsdagsorden, jf. grundlovens § 15.